

ALS DE KONING STERFT

ELINA

BACKMAN *Als de
koning sterft*

Vertaald door Sophie Kuiper

2021
AMSTERDAM

Deze vertaling is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun
van FILI – Finnish Literature Exchange.

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © Elina Backman, 2021. Original edition published by Otava,
2020. Dutch edition published by agreement with Elina Backman and Elina
Ahlback Literary Agency, Helsinki, Finland

Copyright Nederlandse vertaling © 2021 Sophie Kuiper

Oorspronkelijke titel *Kun Kuningas Kuolee*

Oorspronkelijke uitgever Otava, Helsinki

Omslagontwerp Buro Blikgoed

Foto auteur Antti Rastivo

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede

Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 031 1951 9

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

*Zo mooi is het land
Zo hoog de hemel
De bloeiende heuvel
vol vogelgezang
En donker het water
Zo donker het water*

tekst en muziek Kari Rydman

*I could never climb those mountains, I could never be
sleeping safely under the same stars as Timothy
Into the wilderness, away from the loneliness*

*You walked with the foxes dancing 'round your feet
they followed you to the last sleep*

*You walked with the foxes dancing 'round your feet
they followed you into your dreams
and they followed you...*

Into the wilderness, away from the loneliness

Burning Hearts 'Into the Wilderness'
tekst Jessika Nyman, muziek Henry Nyman

'Een stille trol is beangstigender dan eentje die schreeuwt en tiert.'

Aleksis Kivi

DE WATERNIMFEN

Hartola 1989

Zij zijn de waternimfen. In de vroege ochtend, als de merels zingen, sluipen ze naar de stroomversnelling. Als het land bedauwd is en de aarde mals. Boven het donkere water hangt een dikke mist, die alles een sprookjesachtige aanblik geeft. Die hun kippenvel bezorgt. Ze trekken hun kleren uit, waden naar het midden van de rivier en verroeren zich niet, wachten tot ze één worden met het water. Eerst met het water, dan met de mist. Ze drinken toverdrank uit een berkenbasten nap, altijd op dezelfde rots, altijd dezelfde hoeveelheid. Daarna brengen ze een offer aan de stroomversnelling. De rivier wil haar deel. Iets wat ze in haar diepten kan meesleuren. Hun ziel, hun reinheid, hun verzwegen geheimen. Als het offer is gebracht dansen ze, wachten ze. Ze wachten tot het gebulder aanzwelt, tot het water kolkt. Ze wachten tot de koele mist hen omsluit, ze wachten op schoonheid die het oog niet ziet en het oor niet hoort, schoonheid die slechts voelbaar is. Ze laven zich aan het geraas, luisteren naar de klanken van de natuur, halen dieper adem dan op het droge. Ze voelen zich gezuiverd. Ze giechelen, want dit is hun geheim. Ze wachten, al wachten ze vergeefs. Ze hopen, want hoop is nooit vergeefs. Ze vertrekken pas als de nacht definitief voorbij is, als de duisternis wijkt voor helder ochtendlicht. Dan vertrekken ze, en ze voelen zich voldaan.

Zij zijn de waternimfen.

HARTOLA

September 1989

Harri Valkama was de eerste klant van die dag. Zoals altijd haalde hij een roggebrood op de broodafdeling, een pak volle melk uit het zuivelschap en bij de vleesafdeling twee ons ham. De vaste routine. Zijn proviand, zijn visspullen en een vroege ochtend vol verwachting. Hij wierp nog een blik op de koppen van de ochtendkranten en liep toen naar de kassa om zijn boodschappen op de band te leggen.

‘Lekker een ochtendje vissen?’ vroeg de caissière.

‘Jazeker,’ antwoordde Harri en hij legde zijn proviand in zijn koelbox.

‘Wil je het bonnetje?’

‘Alleen als je telefoonnummer erop staat,’ antwoordde Harri met een knipoog. Het was zijn vaste grapje met de kassajuffrouw, dat de dag een vrolijk randje gaf. In de winkel veranderde hij op slag in een gezellige grapjas.

Het was tien over zeven toen hij zijn auto startte en koers zette naar de rivier de Tainionvirta. Het zachte ochtendgloren voorspelde een warme dag. Hij zette zijn auto langs de weg en legde de rest van het pad naar de oever te voet af. In zijn ene hand droeg hij de koelbox en zijn stoeltje, in de andere zijn hengel en zijn viskoffer. Op zijn vaste stek bleef hij staan en haalde diep adem. Hij klapte zijn hengelstoel uit, zette zijn koelbox binnen handbereik en opende zijn viskoffer. In zijn eigen kalme tempo zocht hij zijn lievelingsaas en hij zag al voor zich hoe hij daarmee een onrealistisch grote vis zou vangen. Het was halfacht toen de dobber voor de eerste keer in het water plonsde. Het heldere licht van de vroege herfst flonkerde al tussen de bomen door. Volgens de viskalender zou het een gunstige dag moeten zijn.

De lucht rook aards, de bloeitijd was voorbij. De nachtegalen, die in de vroege zomer om het hardst hadden gezongen, waren allang verstomd,

en al zou het een zomers warme dag worden, de herfst zat al in de lucht. Harri hield van de ochtend. Hij genoot ervan om samen met de natuur te ontwaken. Ongestoord.

Tegen zijn verwachtingen in wilden de vissen niet bijten. Harri tuurde verstrooid naar de stroming, toen zijn oog op iets gek viel. Verderop, verstrikt in het drijfhout aan de oever, lag iets. Was het een dode ree of een ander groot dier? Harri's nieuwsgierigheid was gewekt en nam toe naarmate hij langer naar de plek keek. Hij zette zijn hengel tegen een berk en liep voorzichtig langs de oever om het beter te kunnen zien.

Toen hij dichterbij was gekomen, bleef hij staan. Nu zag hij het heel duidelijk. Harri staarde geschokt naar het drijvende hoopje dat zijn aandacht had getrokken. Bleke ledematen en een zwarte jurk, waarvan de dunne stof op het water dreef. Een mens. Toen zijn brein eindelijk had verwerkt wat hij zag, zakte hij door zijn knieën. Voor hem in het water dreef een bleek, verstijfd lichaam. Het was blijven haken achter boomwortels en de stroming had er geen grip meer op gekregen. Het dode lichaam deinde zachtjes op en neer in het traag stromende water. Een jonge vrouw. Op haar buik in het water, het gezicht naar de donkere bodem gericht. Harri was opgelucht dat hij het niet kon zien. Ongewild registreerden zijn ogen de details. Zwartgelakte nagels, een metalen riem, een zwarte jurk, blote voeten. Haar als drijvend wier.

Het leven is onrechtvaardig, was het eerste wat door hem heen schoot. Hij deed zijn ogen dicht, maar het beeld was al op zijn netvlies gebrand. Hij vloekte al jaren niet meer, maar nu keerden de krachttermen terug als boze wespen. Zo oneerlijk, zo'n jong leven in de knop gebroken. Godverdomme, wat een verschrikkelijke aanblik. Toen hij zijn visvergunning had gekocht, had hij niet verwacht ooit een lijk uit de rivier te halen. Opeens werd Harri overvallen door het gevoel dat de natuur hem had verraden. Die gedachte vatte langzaam post. Opeens zag hij in dat de schoonheid van de vroege herfst gewoon bedrog was, zinsbegoocheling. Tegen zijn wil in bevond hij zich nu midden in een gruwelijk, onnatuurlijk toneelstuk. Een toneelstuk waarvan het decor plotseling was ingestort, om het kwaad, de wrede dood te onthullen. Hij kwam moeizaam overeind en holde hijgend naar zijn auto. Hij moest ergens bellen. En wel zo snel mogelijk.

Deel 1

WOENSDAG 12 JUNI 2019, HELSINKI

Als Saana haar ogen opendoet, draait de hele kamer rond. Ze doet ze vlug weer dicht en zakt snel weg in een lichte, onrustige slaap. Twee uur later wordt ze bezweet weer wakker. Het is halfelf. Ze staat even op, drinkt een glas sinaasappelsap en gaat naar de wc, maar besluit dan toch nog even naar bed te gaan. Als ze dan eindelijk helemaal wakker is, is het inmiddels drie uur. De kamer draait al minder dan die ochtend. Ze rammelt van de honger. Ze heeft dertien uur geleden voor het laatst iets gegeten, en dat was alleen een handje pinda's in de kroeg.

Op dit moment heeft de tijd geen enkele betekenis voor Saana. Niemand wacht op haar. Niemand heeft haar nodig. Maar haar honger heeft wel betekenis. En dus, op haar eerste dag als werkloze, bestelt ze een pizza.

De pizza wordt gebracht en moeizaam, vol schaamte over hoe diep ze is gezonken en gekleed in slechts een kreukelig t-shirt, doet Saana de deur open voor de donkere koerier. Hij drukt haar gehaast een anderhalveliterfles cola en een van onderen nog hete pizzadoos in haar handen.

De rest van de dag verdeelt ze haar aandacht tussen de pizzadoos en het scherm van haar laptop. Ze verslindt de troostrijke margherita en de ene na de andere aflevering van haar lievelingsserie. *The Killing*, seizoen twee, nu aflevering drie. Verslavend goed, maar niet bepaald vrolijk. Ze is blij dat ze de serie nu pas heeft ontdekt. Nu wachten haar nog bijna twee hele seizoenen van deze perfecte misdaadserie. Linden en Holder. Linden met haar truien, haar scherpe geest en een regenachtig Seattle. Saana is dol op politseries, al kruipen ze onder haar huid. Laten ze haar fantasie op hol slaan. Ze is net zo verslaafd aan truecrimepodcasts, hoewel die haar soms een angstig gevoel bezorgen. Daarom is haar absolute favoriet, het warme bad tussen alle

misdadseries, een luchtige klassieker: *Hercule Poirot*. Een serie die haar meeneemt naar een heel andere wereld. Ze vindt het heerlijk om zich onder te dompelen in het Engeland van vroeger en de lege levens van de beau monde, die zich opdoft voor diners en zijn tijd voornamelijk doorbrengt in hotels en op landgoederen, met jagen en wandelingetjes in de tuin. Poirot is het vrolijkste wat Saana aankan. Er wordt lustig op los gemoord, maar Poirot lost elke zaak op. Intussen kan zij in alle rust genieten van de sfeer en de aankleding, terwijl ze haar best doet om aanwijzingen op te pikken en uit te vogelen wie ditmaal de moordenaar is. *The Killing* is veel verslavender. Iets heel anders, op een heel ander niveau.

Saana zet de serie op pauze om naar de wc te gaan. Onderweg gluurt ze even tussen de gordijnen door naar buiten. Zo te zien is het een mooie, zonnige dag. De berken voor het raam staan volop in het blad. De zomer heeft haar ook dit jaar weer volkomen overrompeld. Ze heeft de hele lente op de redactie gezeten om onder grote druk klikwaardige artikelen te produceren. In de loop der jaren heeft ze geschreven over van alles en nog wat, van de dood van David Bowie en het zikavirus tot de meest nietszeggende clickbait.

Vijf oefeningen om op tijd in shape te komen voor de zomer.

Zeldzame parels: de tien meest onderschatte reisbestemmingen van Europa.

Deze redacteur deed een week lang elke dag drie minuten de plank. Ziehier het verbluffende resultaat!

Je darmen zijn je tweede brein: vijf feiten over je stoelgang.

Maak het dagelijks leven gemakkelijker: snelle recepten voor de hele week.

Saana lacht schamper. Ze heeft het hele voorjaar gemakkelijke recepten geschreven, maar zelf nauwelijks in de keuken gestaan. Ook het planken bleef bij die ene testweek. In feite heeft ze de hele lente alleen maar gewerkt. Ze heeft tekens en woorden geteld, zich druk gemaakt over deadlines, achter haar computer gezeten en soms zelfs tot diep in de nacht doorgebuffeld. Na haar werkdag was ze meestal zo bekaft dat ze rechtstreeks naar bed ging om iets op Netflix of HBO Nordic te kijken. De klusjes die thuis op haar wachtten, zoals rekeningen betalen, stofzuigen of koken, waren haar meestal te veel. Grijze stofvlokken

bevolken de vloer en op de deurmat vallen geregeld betalingsherinneringen. Is dit normaal, vraagt Saana zich af terwijl ze nog een stuk pizza naar binnen schuift. Als ze naar haar vriendenkring kijkt, lijkt het er wel op: iedereen heeft het druk op zijn werk en iedereen heeft voortdurend haast. Haast op weg waarheen, en waarom? Het lijkt wel alsof haar vrienden pronken met hun haast, alsof het iets is om trots op te zijn. Iedereen maakt overuren en dan hebben ze toch nog de puf om naar de sportschool te gaan. Ze klagen nooit dat ze gestrest of uitgeput zijn. Af en toe, als het in bijna de hele kantoortuin al donker was, googelde Saana op haar stille werkplek de symptomen van burn-out en kon ze niets vinden wat niet op haar van toepassing was. Ernstige vermoeidheid, cynisme en een laag zelfbeeld. Het hele voorjaar heeft Saana zo aan haar scherm gekluisterd gezeten dat ze niet eens heeft gemerkt hoe in de natuur intussen de zomer aanbrak. Eerst kwam onder de sneeuw de grond tevoorschijn, toen keerden de eerste trekvogels terug en kwamen de krokussen op. En toen, opeens, was het zomer. Groene berken, nachtegalen en mensen in T-shirt. Licht.

Als ze van de wc komt, gaat Saana weer voor het raam staan. Wat voor dag is het vandaag? Woensdag. Ze is dus echt op een dinsdag tot sluitingstijd uit geweest. Haar afscheidsborrel, met slechts een handjevol mensen, maar des te meer drank.

Het harde gefluit van een merel in een boom dringt de kamer binnen. Saana moet het raam dichtdoen om te voorkomen dat het vrolijke riedeltje haar duffe, brakke stemming bederft. *The Killing*, een regenachtig Seattle, pizza, lamlendigheid en zelfverachting. Net waar ze behoefte aan heeft. Eigenlijk is het belachelijk om met een kater zo'n duistere serie te kijken, vol moordenaars en lijken. Maar ze zou niet weten wat ze anders moest kijken. Ze is gek op *The Killing*. Ze voelt zich erbij thuis. Als ze deze serie kijkt, is ze niet alleen. Haar onbestemde doemgedachten smelten aangenaam samen met de verslavende plot.

Ze neemt nog een hap van de vette pizza. De laatste punt. Waarschijnlijk heeft ze al vijftienhonderd calorieën binnen. Ze krijgt er dorst van, maar de kamer draait in elk geval niet meer. Op de bank, met haar buik vol pizza, bedenkt ze dat ze het zo slecht nog niet

heeft. Ook al volgden op haar voorjaarsmoetheid geruchten over een reorganisatie, die uiteindelijk uitmondde in slecht nieuws, haar leven is best oké. Het komt allemaal wel goed.

Ze werpt een blik op haar koffers, die klaarstaan in de hal, en brengt de rest van de avond onderuitgezakt door. Morgen keert ze de stad voor de rest van de zomer de rug toe. Geen katers meer, maar sport en meditatie. Frisse lucht en groene smoothies. Alles wat andere mensen dagelijks doen. Maar vandaag: niets. Onder de fleecedeken die ze uit de kroeg heeft meegenomen en met haar hoofd op het kussen klikt ze tevreden op Start. Pas morgen zal ook in haar leven een nieuwe aflevering beginnen.

De volgende ochtend resteren van Saana's kater alleen nog licht trillende handen en zure oprispingen van een overdaad aan pizza. Het kost haar meestal een à twee dagen om helemaal te herstellen. Dag één: slaap inhalen, detoxen van de alcohol en dat gif vervangen door pizza en snoep. Dag twee: bijkomen van een overdosis vet, zout en suiker, een opgeblazen gevoel en een tijdelijke dip. Berouw. De weerslag van een dag lang slapen op haar dag-nachtritme. Onrustige dromen. Irritatie: dit nooit meer. En dan: dag drie. Alles vergeven en vergeten. Een nieuw leven, nieuwe beloftes, nederigheid en frisse moed. De illusie dat ze nooit meer zal drinken. Dag zeven: dorst.

Saana staat in de keuken met een kop koffie in haar hand en kijkt naar buiten. Vandaag kan ze het zonlicht en de fluitende vogels weer verdragen. Ze pakt haar iPad van de keukentafel, googelt 'Hartola' en klikt op de homepage van de gemeente. *Hartola: Finlands enige koninkrijk*, staat er. Ze moet lachen, maar het is geen grapje. Hartola, dat in de achttiende eeuw door de koning van Zweden tot een onafhankelijke gemeente werd verklaard, noemt zichzelf om die reden een koninkrijk en op YouTube staat een promotievideo met de titel 'Koninkrijk Hartola'. Saana tikt op het driehoekje. Geheel in de knullige stijl van de stadspromotie worden in de video de voordelen van Hartola bezongen. Een tevreden inwoner vertelt dat ze zich indertijd, toen ze naar Hartola verhuisde, zorgen maakte of er in de plaatselijke winkels wel geitenkaas te krijgen zou zijn. Blijkbaar wel dus? Dat vertelt ze er niet bij. Saana moet toegeven dat ze zich ook

heeft afgevraagd of ze deze zomer op het platteland wel rucola of pecorino kan krijgen. Op Google Maps zoekt ze de exacte afstand op. De kortste route van Helsinki naar Hartola is 179 kilometer. Zo'n afstand neemt ze van haar impasse. Zo'n afstand van het uitpuittende voorjaar, haar burn-out en onzekerheid. Ze zal haar best doen om niet aan de herfst te denken. Ze zal 179 kilometer verderop een time-out nemen. De beëindiging van haar tijdelijke contract drijft haar naar een rustige plek waar ze altijd al graag kwam.

Ze stopt haar iPad in het binnenvak van haar rugzak. Op naar de vrijheid. Ze doet het licht uit, kijkt nog eens of het koffiezetapparaat uit staat, of de kraan van de wasmachine dicht is, de ramen gesloten zijn, of er niets bederfelijks in de koelkast ligt en alles gereed is voor twee maanden leegstand. De planten hebben zichzelf al geëlimineerd; die zijn allang verpieterd door het gebrek aan water. Saana kan niemand anders de schuld geven, ze woont alleen. Ze trekt haar twee grote koffers de gang op en doet de deur dicht. In het trappenhuis ruikt ze geuren uit de levens van vreemden. Kennelijk braden de burens gehakt voor de lunch. Saana stouwt de onhandige, grote koffers in de kleine lift en kijkt ongeduldig naar de verspringende etagennummers. Even later stopt de lift op de begane grond, en met een geroutineerde beweging trekt ze het stroeve, knarsende hek opzij om de liftdeur open te kunnen doen. Het is pas tien voor halftwaalf. Ze is ruim op tijd voor de bus van twaalf uur.

Op formele toon heet de buschauffeur de reizigers welkom op de lijndienst naar Jyväskylä, via Lahti en Heinola. Saana reist graag met de bus. Ze vindt het heerlijk om niet zelf te hoeven rijden en gewoon wat te soezen, te lezen of naar het veranderende landschap te kijken, om alleen te zijn met haar gedachten. Tot ziens, Helsinki, ik zal je niet missen.

In de buurt van Lahti haalt Saana een notitieboekje uit haar tas en stelt voor zichzelf een lijst op.

Zomer in Hartola, hoofdpunten:

- genieten
- uitrusten

- *geen sigaretten (hooguit af en toe een trekje bij wijn of bier)*
- *geen bier (overbodig, geeft een opgeblazen gevoel)*
- *stoppen met nagelbijten*
- *fietsen en hardlopen*
- *bosaardbeien en bosbessen aan een grasspriet rijgen (in elk geval één keertje)*
- *aandacht voor details (zoals normaal gesproken alleen in het buitenland)*
- *enthousiasme van toen ik jong was terugvinden (niet dat ik oud ben, maar de levenslust van toen ik twintig was, zoiets)*
- *op de schommelbank in de tuin zitten en buiten dutjes doen*
- *kranten lezen en detectives*
- *geen stress, alleen rust en stilte*
- *parfum maken naar recept van vroeger (seringenbloesem of rozenblaadjes in glazen potje)*
- *naar oude schlagers luisteren*
- *schrijven*

Dat laatste is haar grote droom. Saana wil zelf iets schrijven, een geslaagde thriller bijvoorbeeld. Wat roddelbladen voor haar vrienden zijn, is voor haar al sinds tijden het truecrimesensatieblad *Alibi*. Een echte guilty pleasure.

Als de bus weer doorrijdt vanaf het busstation van Heinola, kijkt Saana nog altijd naar haar lijst. Er staat niets over een nieuwe liefde of over mannen in het algemeen. Een zomer zonder mannen klinkt rustgevend, maar ook vaag bekend. Ze herinnert zich dat ze een aantal jaar geleden een boek met die titel heeft gelezen, van Siri Hustvedt.

De bus komt sissend tot stilstand. Het busstation van Hartola is niet meer dan een gebouwtje langs de hoofdweg. Saana stapt uit en wacht tot de chauffeur de klep van het bagageruim komt opendoen. Ze bedankt hem glimlachend voor de rit, pakt haar koffers en zoekt met haar blik naar een bekende gestalte. Voor het gebouwtje staat een vrouw gekleed in een zomerjurk en met een lang, licht vest, dat bijna over de grond sleept, enthousiast naar haar te zwaaien. Inkeri, haar tante. Haar lievelingsmens. Saara zwaait terug.

‘Je bent net je moeder,’ lacht haar tante als ze Saana met haar bagage

ziet slepen. ‘Die kon ook nergens heen zonder haar hele hebben en houden mee te nemen.’

Saana voelt even een vlag van verdriet. Lijkt ze in sommige dingen echt op haar moeder? Een deel van haar moeder zou voor altijd in haar zitten, al had ze geen vergelijkingsmateriaal meer. Met een ferme zwaai gooit haar tante Saana’s rugzak en koffers op de achterbank van haar oude Kever en ze doet het portier aan de bijrijderskant open. Saana kreeg niet eens de kans om te waarschuwen dat in haar rugzak haar laptop, haar iPad en andere breekbare spullen zitten. Misschien maar beter ook als haar apparaten kapotgaan. Dan zou ze pas echt tot rust komen.

De Kever hotst over de zanderige landweg en Helsinki lijkt al ver weg. Gebouwen en akkers die Saana herkent uit haar jeugd flitsen voorbij. Ze doet haar raampje open en steekt haar hoofd naar buiten. De stoffige wind slaat haar meteen in het gezicht. De lucht ruikt naar zomer en mest. De auto rammelt over de oneffen weg en steentjes schieten onder de banden vandaan de berm in. Saana trekt haar hoofd weer terug. Nu ze er eenmaal is, lijkt een zomer bij tante Inkeri in Hartola haar nog steeds goed idee, misschien nog wel meer dan voor ze vertrok. Koude witte wijn op de trap voor de schuur, oude vrouwenbladen, roddelen met haar tante en genieten van haar kookkunsten. Al in de auto kan ze de rook van de houtgestookte sauna ruiken. Ver van huis is alles makkelijker. In Hartola voelt haar werkloosheid als vakantie, als vrijheid. Bij Inkeri hoeft ze geen zinloze klusjes te doen als haar kledingkast uitmesten en kleren uitzoeken voor de vlooiemarkt, de kelderbox opruimen, het kruidenrekje ordenen, een baan zoeken, de deurkrukken afnemen en kussens en dekbedden uitkloppen. In Hartola zal ze alleen maar uitrusten. Ze zal alle stress en opgejaagdheid die haar baan haar dat voorjaar heeft bezorgd van zich af slapen. En dan, langzaam, zal ze zichzelf weer opbouwen.

WOENSDAG 26 JUNI, HELSINKI

Jenna loopt over de Neitsytpolku en kijkt op haar telefoon. Ze weet niet of het wel zo'n goed idee is. Ze zou vandaag eigenlijk naar de sportschool gaan, maar nu is ze op weg naar een feestje, rechtstreeks van haar werk. Ze kijkt hoe laat het is. Kwart voor vier pas.

Ze loopt langs statige panden en ziet even verderop al een glimp van de zee. 'Gewoon komen, de anderen komen ook,' had Elias gezegd. En Jenna had besloten te gaan. Even later hoort ze in de verte al gelach. Dat komt uit bekende monden: bij restaurant Mattolaituri ziet ze de eigenaars van het bedrijf zitten. En Elias, als het aan hem ligt toekomstig mede-eigenaar en de enige die Jenna kent op kantoor. Ze blijft vlak voor hun tafeltje staan en zet haar zonnigste glimlach op. De mannen praten gewoon door en keuren haar geen blik waardig. Alleen Lars kijkt op, en Jenna voelt zijn blik over haar lichaam glijden. Op slag lijkt haar topje te dun en haar rok te kort, maar toch is ze blij dat ze zich nog even heeft omgekleed. Nu kan de CEO in elk geval niets op haar uiterlijk aan te merken hebben. Zomeravonden zijn onvoorspelbaar, dus Jenna heeft altijd zowel haar sportkleren als een uitgaansoutfit bij zich.

'Een ogenblikje, mademoiselle.' Elias gaat bij de tafel ernaast een stoel voor haar halen. Jenna ziet hoe de CEO zijn glas leegt.

'Dat ging er wel in,' zegt Lars lachend en hij schenkt alle glazen opnieuw vol.

'Kom maar door met die bubbels,' zegt Elias en hij gaat zitten. Hij gebaart driftig naar Jenna dat ze erbij moet komen. Jenna vraagt zich af wat ze zal doen. Aan de tafel zitten uitsluitend mannen. Anders dan Elias had gezegd zijn 'de anderen' er niet bij. Alleen Jenna en de mannen.

'Heb je nog iets erbij?' vraagt Lars met een grijns.

Elias knikt en smijkt een luciferdoosje op tafel. FIRE – IDEEËN DIE

VLAMMEN staat erop. Jenna neemt een slok champagne en kijkt tersluiks toe terwijl Lars het doosje openschuift om te zien of erin zit waar hij om gevraagd heeft. Jawel. Ook dit keer zijn de lucifers vervangen door wit poeder. Lars heft zijn glas en knikt. Elias beantwoordt zijn knikje op gepast discrete wijze. Levering geslaagd, product ontvangen. Jenna schuift heen en weer op haar stoel. Ze kan niet stilzitten, voelt zich een buitenstaander. Waar zijn verdomme de andere werknemers?

De mannen wijden een paar zinnen aan de verwachte winst van het tweede kwartaal en gaan dan over op belangrijker zaken. Ze willen gaan eten in restaurant Klippan op het eilandje Luoto, vlak voor de kust van de stad. Een schitterende setting voor hun ranzige verhalen over eerdere dronken avonturen. Na drie flessen champagne en een paar biertjes is het geluidsniveau al flink gestegen. Gelukkig blaast de harde zeewind het scherpste randje van hun gebral.

Jenna kijkt om zich heen. De warme namiddagzon heeft veel mensen naar buiten gelokt en langs zee lopen de gewone, nuchtere hondenuitlaters. Jenna richt haar blik weer op het gezelschap aan tafel. Ze moet haar best doen om niet te lachen. Lars' voorhoofd is inmiddels knalrood. Lars Sundin, de middelbare leeftijd al ruimschoots gepasseerd, met zijn roodverbrande kop en een kapsel dat beter zou staan bij een jonge surfer. Jenna drinkt haar eerste glas leeg. Om hen heen raken de tafeltjes in rap tempo bezet, maar wat dronkenschap betreft is dit tafeltje niet meer in te halen.

Restaurant Mattolaituri ligt pal aan zee en is dé plek om gezien te worden. Passerende hondenbezitters en hardlopers uit het deftige Eira kijken tersluiks wie er vandaag op het terras zitten. Zien ze nog bekenden? Zo nu en dan groeten de mannen een voorbijganger. Jenna krijgt het gevoel aan een viptafel te zitten. De mannen delen links en rechts schouderklopjes uit alsof het niets is. Ze zijn het wel gewend om in het middelpunt van de belangstelling te staan. In goede en slechte zin. Op de achtergrond van het bruisende terras glijdt een enkele zeilboot langzaam voorbij. Jenna kijkt ernaar. Het echte vaar seizoen moet nog beginnen. Toen Jenna nog thuis woonde, bracht ze met haar ouders veel tijd op het water door. Heel even wordt ze overvallen door een onbestemde weemoed, een verlangen naar zee.

Aan de tafel naast hen heffen drie tot in de puntjes verzorgde vrou-

wen het glas. Jenna herkent een van hen. Een bekende influencer. Even wenst ze dat zij net zo zorgeloos was. Mooi en populair. Lars gaat een stukje verderop staan roken. Ook hij zal wel een zorgeloos leven leiden. Jenna kent niet veel mensen voor wie alles binnen handbereik ligt. In haar hoofd somt ze namen op. Van iedereen die naar haar weten in de afgelopen jaren met Lars heeft gedatet. Er zitten ook best slimme vrouwen bij. Van zijn uiterlijk moet hij het in elk geval niet hebben, maar misschien heeft hij een vlotte babbel. Stinkend rijk is hij in elk geval wel. Jenna laat zich door Elias bijschenken en kijkt naar Lars, die naar de zee staat te staren. Heel even meent ze hem te zien zoals hij echt is, kleiner dan hij zich voordoet. Ook hij is ooit kind geweest, denkt ze en ze neemt geamuseerd een slok van haar champagne.

‘We gaan door,’ zegt Lars als hij klaar is met roken en terugkomt naar de tafel. Het hele gezelschap valt stil. Kennelijk is Lars’ wil wet. De avond is van minuut tot minuut gepland. Eerst een drankje bij Mattolaituri, dan eten bij Klippan en de rest van de avond een privé-feestje in de vipruimte van Teatteri. Lars schijnt een lange gastenlijst te hebben. Jenna staat er ook op, heeft Elias gezegd.

Met grote passen benen de mannen naar de steiger van Klippan. Jenna trippelt erachteraan op haar hakken. Ze is licht in haar hoofd van de champagne. Ze voelt zich onoverwinnelijk, maar toch ook wat wankel. De veerboot van Silja Line is net vertrokken en tot de volgende aanmeert ontbreekt het massieve witte silhouet in de haven. Lars klappt een houten bordje aan een paal omhoog om de boottaxi van het restaurant een signaal te geven. Op de steiger van het eiland komt de schipper meteen in beweging. Aan wal staan de mannen te wachten. Jenna heeft zin in een sigaret. Op dat moment gaat Elias’ telefoon.

‘Oké, wij zijn er al,’ zegt hij en hij hangt op. Nog geen vijf minuten later komt een taxi aanrijden en voegen zich twee meisjes bij het gezelschap. Een roodharige en een brunette. Elias ontvangt hen hoffelijk en stelt hen voor aan Lars. Lars omhelst beide meisjes langdurig en biedt hun een slok uit zijn heupfles aan. De meisjes aarzelen, maar pakken de platte flacon dan toch aan. Eindelijk zijn de mannen even stil terwijl ze kijken hoe de twee tengere meisjes giechelend en vol afschuw rechtstreeks uit de fles een slok veel te sterke drank nemen.

Jenna ziet de onverwachte wending met open mond aan, maar weet een pinnige opmerking net op tijd in te slikken. De meisjes zijn jong, maar niet zo jong dat de zedenpolitie eraan te pas moet komen.

Als de boot er is, helpt Lars eerst de meisjes aan boord. Jenna bekijkt hen met een sceptische blik. Ze zijn mooi, maar zwaar opgemaakt. Ingehouden gegiechel klinkt als ze achter elkaar en met wiebelige passen aan boord klimmen. Hun minirokjes en stiletto's maken het er niet gemakkelijker op. Als het Jenna's beurt is, wankelt ook zij op haar hakken en moet ze Lars' helpende hand aannemen. Lars wijst hun plaatsen naast elkaar aan en informeert beleefd hoe het met de dames gaat. Jenna gaat zitten en ziet de honger in zijn blik. Onwillekeurig vraagt ze zich af wat haar rol is. Waarom is zij erbij? Zij werkt immers op kantoor. Ze werpt Elias een vragende blik toe: wat de fuck? Elias gebaart nijdig terug: niet moeilijk doen.

Als ze de trap naar het restaurant op lopen, laat Jenna haar blik langs de lange kustlijn en mooie hemel glijden. Helsinki. Als de anderen al binnen zijn, ziet ze dat Elias en Lars buiten zijn blijven staan, met hun rug naar de houten villa. Jenna doet de deur open en gaat op het terras staan om te luisteren.

'Onze stagiaire, Elias. Ben je gek geworden?' vraagt Lars terwijl hij Elias streng aankijkt.

'Er waren problemen, er was een afzegging,' mompelt Elias. 'Daarom heb ik haar erbij gevraagd. Als we hebben afgesproken dat het er drie zijn, dan zorg ik dat het er drie zijn, dat weet je,' zegt hij, en Jenna meent iets van onzekerheid in zijn stem te horen. Lars accepteert de verklaring met een kort knikje. Jenna gaat vlug weer naar binnen. Is ze hier als een of ander meisje van plezier? Gadverdamme, wat is dit voor smerig spelletje? Maar tot dusver heeft ze best een leuke avond. Als het moet, kan ze heus wel haar mannetje staan.

Drie uur later zitten Jenna en Lars aan tafel te praten over de wensen van klanten. Hoe vanuit het oogpunt van het bureau de klanten zelf de grootste hindernis vormen voor het creatieve proces. Niemand heeft nog het lef of het inzicht voor échte marketing. Ze willen allemaal slimme campagnes die opvallen, ze zijn maar wat enthousiast

over gewaagde ideeën, maar uiteindelijk wordt alles afgevlakt tot een nietszeggend massaproduct.

‘Daar win je geen prijzen mee. En prijzen winnen is wat we allemaal willen. Zowel marketingmanagers als reclamebureaus,’ zegt Lars, en Jenna ziet dat hij in haar diepe décolleté gluurt.

‘Daar heb je het mis,’ zegt Jenna en ze kijkt Lars uitdagend aan. ‘Klanten willen tegenwoordig vooral aantoonbaar resultaat. Je kunt niet meer zomaar met iets creatiefs aankomen. Ze willen ROI.’ Ze merkt dat ze een oppepper nodig heeft. Een lijntje, bijvoorbeeld.

‘Genoeg gezeurd over werk, nu zijn we vrij,’ zegt Lars alsof hij Jenna’s gedachten kan lezen. Jenna kijkt toe terwijl hij van fijn wit poeder een lijntje legt, gewoon op het tafelkleed van het restaurant. Als hij haar blik ziet, moet hij lachen. ‘Maak je geen zorgen. We zijn hier de enige gasten.’

Jenna trekt haar wenkbrauwen op en buigt zich over de tafel. Als ze weer opkijkt en even achteroverleunt om te genieten, voelt ze Lars’ blik op haar lichaam.

‘Je bent volwassen voor je leeftijd,’ zegt hij, en ze lacht schamper. Misschien heeft hij gelijk. Ze is in elk geval doelbewuster dan de meeste andere jonge vrouwen.

‘Kijk hen nou.’ Lars wijst naar Elias en het roodharige meisje, die samen het restaurant in komen lopen. ‘Als je goed kijkt, zie je dat zijn overhemd uit zijn broek hangt en dat zijn haar anders zit dan toen hij naar buiten ging om te roken.’ Hij schudt zijn hoofd. ‘Geduld. Waar is verdomme het geduld? Die jongeren met hun Tinder kunnen niet eens meer iemand fatsoenlijk het hof maken. Ze zijn de subtiele jacht helemaal verleerd.’

Jenna humt. Zelf heeft ze besloten om alleen nog maar op nieuwe lijntjes te jagen. En dan gaat ze lekker naar huis.

Tegen middernacht keren ze terug naar de stad. Op de parkeerplaats bij de steiger staat al een glanzend zwarte taxi te wachten. Lars staat onvast op zijn benen naar het water te staren. De zeewind blaast Jenna’s haar in haar gezicht.

Een halfuur later stapt het gezelschap dronken en extreem dorstig bar-nachtclub Teatteri binnen. Een in het zwart geklede kleerkast groet